

PARAS'AMBHUMAHIMNASTAVA

परशंभुमाहिम्नस्तवः

N. RAJAM & Co.,

VEPERY, MADRAS

1946

Revised Edition]

4
[Six Annas

154 245 21431

क = मुद्रितं पुस्तकम्
ख = रिखर्चाविभागाख्यं पुस्तकम्
ग = श्री दीनानाथ यशशास्त्रिणः
सकाक्षे वर्तमानं पुस्तकम्।
घ = उद्यमसंस्कारं मुद्रितस्य पुस्तकम्

शिवाभ्यां नमः

परशंभुमहिम्नस्तवः

ॐ नमः ५२ महिताय ॥ ॐ श्रीश्रीअष्टाय नमः ॥ ॐ श्रीगुरुदेवैर्दुर्वाकसे नमः ॥

प्रथमं प्रकरणम्

अनेकशक्तिसंघट्टप्रकाशलहरीतनुः ।

शुद्धसंविच्छिन्नैः पायाद्विभुः श्रीपरमेश्वरः ॥

५५५२

श्रीशंभो ते महिम्नः स्तुतिपथरचितोः साङ्गवेदाः सशास्त्राः

सिद्धान्ताः साङ्गविद्याः सचकितमतयो नैव पश्यन्ति पारम् ।

साद्यन्तास्त्वामनन्तं परमशिवगुरुं ते कथं वर्णयेयु-

स्तस्मात्प्रज्ञानुसारादहमपि भवतः स्तौमि किञ्चिच्चरित्रम् ॥ १ ॥

कानन्दात्मप्रकाशस्तव परमहिमापारपीयूषसिन्धु-

स्त्वद्भक्तचामोदमग्नाः क्व च कविमधुपा ब्रह्मविष्णुप्रमुख्याः ।

श्रीशंभो मोहजृम्भो न जनयति परां स्वात्मवत्तां किमेत-

च्चित्रं तद्वन्मयापि स्वमतिविभवतः स्तूयसे त्वं न दोषः ॥ २ ॥

श्रीमद्भिर्दृश्यभावैरहमहमिदमित्यात्मजृम्भाधिरूढै-

र्नानारूपैः पदार्थैरनवधिविभवैराशुदेदीप्यमानः ।

सर्वातीतस्त्वमेकः परशिवचरण स्वप्रकाशात्मशंभो

नान्यस्त्वत्तः परोऽस्तीत्यहमिह गुरुणा त्वां स्वभावैरवैमि ॥ ३ ॥

परमशिवमहिम्नः (५५२) स्तो-

त्रम् - २४

३ संघात - २४ ॥

४ घनः - " "

५ संविन्मयः " "

६ श्रीशम्भुः ५२ मे १२२ः २४ ॥

७ चरित्राः - ५१

८ लब्धकामि - ५१

९ मुक्तकामि - ५१

१० उरुं ते - २४ ॥

११ जृम्भे न जनयति परतः

१२ स्वात्मवत्तां किमेत-

१३ चित्रं तद्वन्मयापि स्वमतिविभवतः

१४ स्तूयसे त्वं न दोषः

१५ ॥ २ ॥

१६ कानन्दात्मप्रकाशस्तव

१७ परमहिमापारपीयूषसिन्धु-

१८ स्त्वद्भक्तचामोदमग्नाः

१९ क्व च कविमधुपा

२० ब्रह्मविष्णुप्रमुख्याः

२१ श्रीशंभो मोहजृम्भो

२२ न जनयति परां स्वात्मवत्तां

२३ किमेत-

२४ चित्रं तद्वन्मयापि

२५ स्वमतिविभवतः

२६ स्तूयसे त्वं न दोषः

२७ ॥ २ ॥

२८ कानन्दात्मप्रकाशस्तव

२९ परमहिमापारपीयूषसिन्धु-

३० स्त्वद्भक्तचामोदमग्नाः

३१ क्व च कविमधुपा

३२ ब्रह्मविष्णुप्रमुख्याः

३३ श्रीशंभो मोहजृम्भो

३४ न जनयति परां स्वात्मवत्तां

३५ किमेत-

३६ चित्रं तद्वन्मयापि

या षोढा पञ्चधा च प्रकटितविभवा श्रीपरा देव शंभो

सैव श्रीसुन्दरीति श्रुतिभिरभिनुता चक्रराजासनस्था । ^{२४ ग}

सर्वत्रानेककोटिप्रकटितगणनायोगिनीर्व्यश्नुवाना ^{१ उचिते २४ ग}

त्वत्तेजोऽन्तर्निर्बुद्धौ रचयति जगतामादिमध्यान्तकालान् ॥ ९ ॥ ^{२ निरुद्ध २४ ग}

या शक्तिः पञ्चवाहप्रवहणलहरीव्यक्तनैजात्मतेजः ^{३ उचिते २४ ग}

संवर्ताग्निप्रपीतत्रिमुवनजलधिः कालसंकर्षणी ते ।

दिक्कालातीतमूर्ते परशिव महतां भक्तिभाजामविद्यां

मृत्युं विज्ञानदानात्प्रहरति विदुषां तन्महत्वं त्वमेव ॥ १० ॥ ^{४ त्वैव ?}

सर्वज्ञो नित्यतृप्तः सदसदुभयगोऽनादिबोधः स्वतन्त्रो ^{५ २४ ग}

नित्या लुप्तात्मशक्तिर्निरुपमचरितोऽनन्त इत्यङ्गषट्कैः । ^{६ ?}

षट्छक्तिव्यक्तभावैस्त्वमिह यदि शिव ज्ञायसे देशिकोक्तया ^{७ भाग्य २४ ग}

येन स्वात्मन्यनादौ सकलविलसितं ते परायाः स भेदः ॥ ११ ॥ ^{८ न्यतीते}

गायत्री वेदधात्री शतमुखफलदा वेदशास्त्रैकवेद्या ^{९ शक्तेः २४ ग}

चिच्छक्तिं ब्रह्मविद्यां परमशिव तव श्रीपरां व्याकरोति । ^{१० शक्तिः २४ ग}

शब्दब्रह्मैक्यवाच्यामखिलमतमिति व्यक्ततत्त्वामवाच्यां ^{११ विद्या २४ ग}

सप्तस्रोतोविभूर्तिं त्रिमुवनमयतां तत्त्वतः सर्वतुर्याम् ॥ १२ ॥ ^{१२ श्रीपरा २४ ग}

संसारासारभावप्रवहणचतुरामादिशक्तिं परां तां ^{१३ तत् ततः सर्वतुर्याः २४ ग}

स्वात्माभिन्नां विदित्वा वपुरनुमेतिभिर्नावृताहंकृतिस्थः ^{१४ उद्भूत २४ ग}

त्रैलोक्यं ब्रह्मविश्वप्रसरमनवधिस्वप्रकाशप्रपूर्णं ^{१५ त्रैलोक्यं २४ ग}

ज्ञात्वा मुक्तः स योगी भवति गतभवस्त्वत्प्रसादान्महेश ॥ १३ ॥ ^{१६ मुक्ताः २४ ग}

५ वाङ्मयः स्फुरणचाराः-ताः पञ्च - व्योम वाग्मेवरी ववेचरी दिक् चरी गोचरी -
मूर्त्यो मवाति। ताभिः उचितान्तर्बहिः स्फुरणं यथा २४ ग

विश्वेश स्वप्रकाशप्रसरमिह विना नान्यदस्तीति तत्त्वं

मीमांसारूपमेतत्तव परमगुरो श्रीमुखाम्नायजालम् ।

स्वप्रत्यक्षं विहाय स्वरहितमिति चेदस्ति चान्यत्र तत्त्वं

ये^२ धीरास्तर्कयेयुस्त इह जनिमृतीराप्नुवन्त्यङ्गभारैः^३ ॥ १४ ॥

न ब्रह्मा विष्णुरुद्रौ सुरपतिरमरा नासुरा नैव पृथ्वी

नापोऽग्निर्नैव वायुर्न च गगनतलं नो दिशो नैव कालः ।

नो वेदा नैव यज्ञा न च रविशशिनौ नो वियन्नो विकल्पः

स्वज्योतिः सत्यमेकं जयति तव पदं सच्चिदानन्दमूर्ते ॥ १५ ॥

शंभो सैद्धान्तिका ये स्वमतिविभवतोऽस्वर्वगर्वाः प्रमाणैः

मीमांसन्ते भवन्ते बहुमतजनकैरावृता शुद्धविद्यैः ।

अन्योन्यस्पर्धिनस्ते कथमिह भवतस्तत्त्वमीयुः स्वतेजः

सर्वातीतं विकल्पग्रहरहितमजं मानतर्काद्यगम्यम् ॥ १६ ॥

धीराः केचिन्महान्तो गुरुवचनरतास्त्यक्तसंसारभावा

निःशङ्काघोरविद्या परिणतमतयः सर्वसंकल्पमुक्ताः ।

त्वत्कारुण्याक्षिलक्ष्याः परमशिव भवत्साधकाः पुण्यपापैः

कृत्याकृत्यैर्विहीनाः परपदविभवं त्वां प्रपश्यन्ति विश्वम् ॥ १७ ॥

सिद्धान्तः शांभवोऽयं शिवगुरुवचनाघोरविद्याक्षरोक्तः

स्तोत्रव्याजेन निर्वाह्यत इति भवतः श्रीविभो चापलं मे ।

अत्र न्यूनातिरेकोक्तिजनितमसकृत्क्षम्यतां दासबुद्ध्या

मच्चित्तस्थः प्रमेयं समुपदिश परं मातृकावर्णराशिम् ॥ १८ ॥

इति श्रीदूर्वासकृतपरशंभुमहिम्नस्तवे उपोद्घातप्रकरणं प्रथमम् ॥ १ ॥

द्वितीयं प्रकरणम्

श्रीमद्रश्मिप्रभावं त्रिमुवनभवनव्यञ्जकैस्वात्मदीपं ^१ निरुक्ता २०. ग.
 को वा वक्तुं निरुक्त्या प्रभवति यतधीरात्तैसम्यग्विमर्शः ^२ शक्त २०. ग.
 यत्र ब्रह्मादिविद्वन्मतिरपि विगतिर्याति भीत्या विनाशं ^३ मतिगतिरगतिर २०. ग.
 श्रुत्या सार्धं स केन प्रविततमतिना वर्ण्यते ते महेश ॥ १ ॥

षण्णामप्यन्वयानां क्षितिजलदहनस्पर्शनाकाशचेतः-

पीठस्थानां पराद्याः परशिव भवतः शक्तयो मातृकान्ताः ^४ परान्ताः १
 ब्रह्मादिप्रेतसिंहासनगतविभवैस्तावकीयैः षडङ्गैः ^५ तावकीयैः २०. ग.
 द्वात्रिंशद्रश्मिमुख्याः स्वकिरणकरणव्याप्तविश्वैर्विभान्ति ॥ २ ॥ ^६ किरण- २०. ग.

बुद्धेः सम्यग्विमर्शप्रकटितसरणेरर्थवद्वाक्प्रवृत्तेः ^७ विमर्शः २०. ग.

यत्र स्थाने तुरीये ^८ नवकलितमहावाक्यतत्त्वे विनोशः ^९ तद्वाक्यवृ. २०. ग.
 तत्किं ज्योतिस्तमो वा सदसदुभयगं किंन्वमूर्तं नु मूर्तं ^{१०} तुरीयेऽनव २०. ग.
 निर्धारश्चेद्विनाशो न हि ^{११} मैतिवचसां देव तस्मात्परस्त्वम् ॥ ३ ॥ ^{१२} निवासः १.
^{१३} उभयकं २०. ग.

ज्ञानं योगः प्रकाशो विधिरुभयमतिर्देहधीः प्राणशून्या- ^{१४} निष्कारः २०. ग.

हंकारश्चाधिकामः स्वविषयमनघं चाश्रयवन्तरास्ते । ^{१५} नास्ते २०. ग.

इत्यात्माकाशसत्ता ^{१६} तव परिविदिता सम्यगेतत्प्रमेया- ^{१७} नाशो १.

धारेष्वन्तर्धृतं ^{१८} यत्पयसि तिलचये तैलवद्भासि हीश ॥ ४ ॥ ^{१९} यातेनाति २०. ग.

^{२०} २०. ग.

^{२१} २०. ग.

^{२२} २०. ग.

^{२३} २०. ग.

^{२४} २०. ग.

^{२५} २०. ग.

^{२६} २०. ग.

षट्त्रिंशत्तत्त्वपुष्पस्तवकपरिमलस्तावकीयः^{२३} स तेजः-

कल्पेद्रुश्चेत्प्रबुद्धः^{२४} शिवगुरुवचसा सर्वतः^{२५} स्वानुभूतः ।

अद्वैतब्रह्मबुद्धिं जनयति विदुषामेष एवास्मदादि-

ब्रह्मान्तैर्मात्मप्रपञ्चे विलसति न परोऽस्तीति चेत्पारिजातः^{२६} ॥ ५ ॥

स्वप्रत्यक्षेऽपि तत्त्वे करतलफलवद्वेत्ति नासौ स्वरूपं

नानासिद्धान्तजालप्रलपितजनिताज्ञानमोहान्धकारैः^{२७} ।

आक्रान्तः पुण्यपापैरधिगतनिधनैरात्मकर्मण्यनादौ

हेयोपादेयबुद्ध्या भव इति विहितस्ते महामाययेश^{२८} ॥ ६ ॥

एकोऽसौ लक्षणैश्चेदखिलतनुगतैरिन्द्रियायैरनेकैः^{२९}

भिन्नः स्वात्मप्रकृत्या विधिजनिमृतिभिः^{३०} संनिबद्धः^{३१} किमेतत्^{३२} ।

देवत्वं मानुषत्वं वपुषि^{३३} मुजगतां सर्वजीवात्मकत्वं^{३४}

धत्से शैलूषवत्ते स्मरति न तु पदं श्रीमहादेवमूर्ते^{३५} ॥ ७ ॥

इति श्रीदूर्वासकृतपरशंभुमहिम्नस्तवे पराशक्तिस्कन्धरश्मि-

प्रकरणं द्वितीयम् ॥ २ ॥

२३ तावकीय ^{२३}	तेजः २३ ग.	२४ लक्षणैः स्वैराखिलतनुगतैः २४ ग.
२४ कल्पेद्रुश्चेत्प्रबुद्धः	२४ ग.	२५ सान्निर्बुद्धः २५ ग.
२५ सर्वतस्त्वानुभूतिः	" "	२६ किलैतत् " "
२६ ब्रह्माण्डात्म	" "	२७ वपुषामुज- " "
२७ चेद्वैराग्येष्टाः	" "	२८ सर्वजीवात्म . ग.
२८ फलपित	" "	२९ धत्ते २९ ग.
२९ कः २९	" "	३० न तु " "
३० निधनः "	" "	३१ ननु .
३१ विदित "	" "	३२ महादेवमूर्ते २९ ग.

१ शक्ते ५
२ दाहिं २७
३ दायादि २७-५.

तृतीयं प्रकरणम्

सत्त्वं चित्त्वं महत्त्वं तव परमगुरोरात्मशक्तेः परायाः

पिण्डीकृत्य प्रकृत्या प्रथमरतिपतिव्याजकालान्तवह्निः ।

भूत्वा संसारसृष्टिस्थितिलयनिलयाद्याति तोयार्णवान्तं

तन्वानो निर्ममेच्छस्त्वमिह विजयसे विष्णुमायाविभूते ॥ १ ॥

मायायामन्तरस्थः कुसुमशररसस्तावकीयः स्वकाले

ज्ञानज्ञेयप्रमातृप्रकटितमहिमा स्वप्ररोहप्रसारैः ।

उत्पाद्याद्यं विरिञ्चं तदनु भुवनतामात्मना व्यश्नुवानो

बीजाकारः स्वयंभूरिति कथयति ते नाम विश्वात्मसृष्टेः ॥ २ ॥

आदिक्षान्तार्णसृष्टिं त्रिसुवनभवनाभासैर्भूमिं शिवादि-

क्षित्यन्तात्मीयतत्त्वावलिविकृतगतिं वैधसाण्डान्तैर्भूमिम् ।

आत्मीयानुत्तरेच्छागुणपरवर्शतो प्राप्य संव्यश्नुवानः

श्रीशंभो विश्वसृष्टिर्भवसि निजमलत्रयुपप्रोषितात्मा ॥ ३ ॥

चत्वारः कालतत्त्वे तव युगपतयस्ते च धातुश्च पुत्राः

व्याख्याता द्वादशैते स्थितिकृतिविदिताः सार्वताराः सदाराः ।

श्रीकण्ठाद्याश्च नाथा धृतयुगविधयस्त्वन्नियत्युत्थितान्ता-

श्चैतन्या एव तस्मात्स्थितिरिति विदितस्त्वं सहस्रार्कदीप्ते ॥ ४ ॥

२७-५.
४ यथाशक्ति-तर
५ प्रकाशे २७-५
६ श्रेयं " "
७ विरिञ्चिं " "
८ भवदुतां २७.
९ भवदुतां ५.
१० कां. ५.
११ सृष्टे. ५.
१२ नाशान्तर २७-५.
१३ वक्षिर्विकृति २७
१४ विकृत ५
१५ साण्डान्ते २७-५.
१६ विशतां ५
१७ निजमलं - ५.
१८ ते चतुर्थस्य २७-५.
१९ द्वादशैते २७-५.
२० द्वादशैते २७-५.
२१ व्याख्याता २७-५.
२२ कृतादिदि ५

२३ २३ प्रिमिदिह . ॥
 २४ निहा - ॥
 २५ ०५५५० २५ . ॥
 २६ ५५ " "

परशंभुमहिम्नस्तवः

२७ ५५५५० - ॥
 २८ ५५५५० - ॥
 २९ ५५५५० - ॥
 ३० ५५५५० - ॥
 ३१ ५५५५० - ॥
 ३२ ५५५५० - ॥
 ३३ ५५५५० - ॥
 ३४ ५५५५० - ॥
 ३५ ५५५५० - ॥
 ३६ ५५५५० - ॥
 ३७ ५५५५० - ॥
 ३८ ५५५५० - ॥
 ३९ ५५५५० - ॥
 ४० ५५५५० - ॥
 ४१ ५५५५० - ॥
 ४२ ५५५५० - ॥
 ४३ ५५५५० - ॥
 ४४ ५५५५० - ॥
 ४५ ५५५५० - ॥
 ४६ ५५५५० - ॥
 ४७ ५५५५० - ॥
 ४८ ५५५५० - ॥
 ४९ ५५५५० - ॥
 ५० ५५५५० - ॥
 ५१ ५५५५० - ॥
 ५२ ५५५५० - ॥
 ५३ ५५५५० - ॥
 ५४ ५५५५० - ॥
 ५५ ५५५५० - ॥
 ५६ ५५५५० - ॥
 ५७ ५५५५० - ॥
 ५८ ५५५५० - ॥
 ५९ ५५५५० - ॥
 ६० ५५५५० - ॥
 ६१ ५५५५० - ॥
 ६२ ५५५५० - ॥
 ६३ ५५५५० - ॥
 ६४ ५५५५० - ॥
 ६५ ५५५५० - ॥
 ६६ ५५५५० - ॥
 ६७ ५५५५० - ॥
 ६८ ५५५५० - ॥
 ६९ ५५५५० - ॥
 ७० ५५५५० - ॥
 ७१ ५५५५० - ॥
 ७२ ५५५५० - ॥
 ७३ ५५५५० - ॥
 ७४ ५५५५० - ॥
 ७५ ५५५५० - ॥
 ७६ ५५५५० - ॥
 ७७ ५५५५० - ॥
 ७८ ५५५५० - ॥
 ७९ ५५५५० - ॥
 ८० ५५५५० - ॥
 ८१ ५५५५० - ॥
 ८२ ५५५५० - ॥
 ८३ ५५५५० - ॥
 ८४ ५५५५० - ॥
 ८५ ५५५५० - ॥
 ८६ ५५५५० - ॥
 ८७ ५५५५० - ॥
 ८८ ५५५५० - ॥
 ८९ ५५५५० - ॥
 ९० ५५५५० - ॥
 ९१ ५५५५० - ॥
 ९२ ५५५५० - ॥
 ९३ ५५५५० - ॥
 ९४ ५५५५० - ॥
 ९५ ५५५५० - ॥
 ९६ ५५५५० - ॥
 ९७ ५५५५० - ॥
 ९८ ५५५५० - ॥
 ९९ ५५५५० - ॥
 १०० ५५५५० - ॥

व्यामोहोद्यद्विकल्पानृतनिजविषयान्पुण्यपापादिभेदैः ।

दुर्ज्ञेयान्देशिकोक्त्या प्रविमलवपुषि स्वप्रकाशैकवह्नौ

स्वात्मत्वेन प्रबुद्धाञ्जलिं विजयते यस्त्वदात्माविरोधः ॥ ५ ॥

जाग्रत्स्वप्नप्रसुतिप्रकटितविभवैरात्ममायागुणैः स्वै-

ज्ञानेच्छाक्रोधरूपैर्विभिहरिहरकैरावृते मोक्षमार्गे ।

पान्थाः केचित्सुधीराः शिवगुरुवचनज्ञानशास्त्राग्निदीप्ता-

स्त्वत्कारुण्यैकरक्षापरिविहितभियस्त्वां प्रयान्त्यादिमूर्ते ॥ ६ ॥

स्व मायाकामदेवप्रथममसि ततः स्वस्य सृष्टौ विधाता

रक्षायां विष्णुरन्ते प्रबलतरं महारुद्रमूर्तिः स्वमूर्तौ ।

सत्योऽनन्तः प्रमाता शिवगुरुरिति च स्वात्ममूर्तिप्रभावैः

स्वेच्छावस्थागुणाढ्योऽप्यगुण इति विभो वस्तुतः स्तूयसे त्वम् ॥

इच्छाशक्त्या ययैतत्कवलितमखिलं ते जगज्जालरूपं

सृष्टिस्थित्यन्तवृत्त्या सरसि जलधरासारतुल्यात्मगत्या ।

सैवानन्तान्तरङ्गप्रसरबहुविधानेकसंकल्पभावै-

राविर्भूत्वा त्वदङ्गप्रकटनकृतये बोधसिन्धुस्त्वमेव ॥ ८ ॥

इति श्रीदूर्वासकृतपरशंभुमहिम्नस्तवे इच्छाशक्तिस्कन्धरश्मि-

प्रकरणं तृतीयम् ॥ ३ ॥

३६ ५५५५० - ॥
 ३७ ५५५५० - ॥
 ३८ ५५५५० - ॥
 ३९ ५५५५० - ॥
 ४० ५५५५० - ॥
 ४१ ५५५५० - ॥
 ४२ ५५५५० - ॥
 ४३ ५५५५० - ॥
 ४४ ५५५५० - ॥
 ४५ ५५५५० - ॥
 ४६ ५५५५० - ॥
 ४७ ५५५५० - ॥
 ४८ ५५५५० - ॥
 ४९ ५५५५० - ॥
 ५० ५५५५० - ॥
 ५१ ५५५५० - ॥
 ५२ ५५५५० - ॥
 ५३ ५५५५० - ॥
 ५४ ५५५५० - ॥
 ५५ ५५५५० - ॥
 ५६ ५५५५० - ॥
 ५७ ५५५५० - ॥
 ५८ ५५५५० - ॥
 ५९ ५५५५० - ॥
 ६० ५५५५० - ॥
 ६१ ५५५५० - ॥
 ६२ ५५५५० - ॥
 ६३ ५५५५० - ॥
 ६४ ५५५५० - ॥
 ६५ ५५५५० - ॥
 ६६ ५५५५० - ॥
 ६७ ५५५५० - ॥
 ६८ ५५५५० - ॥
 ६९ ५५५५० - ॥
 ७० ५५५५० - ॥
 ७१ ५५५५० - ॥
 ७२ ५५५५० - ॥
 ७३ ५५५५० - ॥
 ७४ ५५५५० - ॥
 ७५ ५५५५० - ॥
 ७६ ५५५५० - ॥
 ७७ ५५५५० - ॥
 ७८ ५५५५० - ॥
 ७९ ५५५५० - ॥
 ८० ५५५५० - ॥
 ८१ ५५५५० - ॥
 ८२ ५५५५० - ॥
 ८३ ५५५५० - ॥
 ८४ ५५५५० - ॥
 ८५ ५५५५० - ॥
 ८६ ५५५५० - ॥
 ८७ ५५५५० - ॥
 ८८ ५५५५० - ॥
 ८९ ५५५५० - ॥
 ९० ५५५५० - ॥
 ९१ ५५५५० - ॥
 ९२ ५५५५० - ॥
 ९३ ५५५५० - ॥
 ९४ ५५५५० - ॥
 ९५ ५५५५० - ॥
 ९६ ५५५५० - ॥
 ९७ ५५५५० - ॥
 ९८ ५५५५० - ॥
 ९९ ५५५५० - ॥
 १०० ५५५५० - ॥

१ विहितो ख. ग.
 २ ज्वलन्तम " "
 ३ प्राकृत्या " "
 ४ श्रितविविधगुण- ख. ग.
 ५ स्येवं - ग.
 ६ तदुल्लेख " "
 ७ शक्ति " "
 ८ न च ख " "
 ९ धूमधालै - ख.
 १० धूमगालै - ग.
 ११ प्रकाशात् - ख. ग.
 १२ विद्यमानो - ग.
 १३ संसारत्वं - ग.
 १४ वेदवेद्या ख. ग.

चतुर्थ प्रकरणम्

संवेद्यं तत्त्वजालं परशिवधरणीमूलपारं विचित्रं

कर्मानन्तप्रपञ्चं निरुपममहिमानादिमध्यावसानः ॥ १ ॥

ब्रह्मानन्दामृताब्धिः समरसविधुना जृम्भितस्वात्मभासो

हेतुत्वेन प्रबोधज्वलनं तव महाज्ञानशक्तिं व्यनक्ति ॥ १ ॥

गोजं क्षीरं यथैकं द्युतिविविधगुणस्वेन्द्रियार्थप्रकाशोऽ-

प्यैकैस्तद्वर्णनानारुचिरधिकरणस्यैकता कारणेन ।

नीलाद्याभासबुद्ध्या नभसि परिवृतो धूमभासैरिवाग्निः

प्राचुर्येण प्रदीप्तः परमशिव ततः सत्यविश्वात्मकस्त्वम् ॥ २ ॥

नित्याखण्डप्रकाशादमलतरविभो त्वत्संकाशात्कदाचि-

न्माया संजायमाना त्रिगुणमुखगणव्यक्तशक्तिस्वभावा ।

सिद्धान्तैर्भिन्नमानप्रमितिभिरसुखैर्भेदबुद्धिप्रधानैः

संसारित्वं प्रसार्य दृढयति भवतः सत्यतां वेदविद्या ॥ ३ ॥

अन्यः पक्षोऽथवात्र प्रविमलकलनानन्तशक्तिप्रकाशः

सत्याख्यः सोऽपि यत्र प्रविलयमयते शून्यगते तदात्मा ।

यौष्माकः सत्यभावः स च निजमहसां कामरूपात्ममाया-

मुत्पाद्यैतत्प्रपञ्चं घटयति तदिदं व्यश्नुषे स्वात्मयोने ॥ ४ ॥

१५ विप्रोऽ- ख. ग.
 १६ शक्तिस्वभावः - ख. (संशोधनम्)
 १६ - मृदलः - ख. ग.

ऐक्याच्छिच्छक्तयोश्चेदिदमहमिति च द्वंद्वभावस्य जीव-
 ब्रह्मादिद्वैतबुद्ध्योर्दिनकरशशिनोरण्डविध्यण्डयोश्च ।
 प्राणापानाख्यवाय्वोः सुकृतदुरितयोः स्याद्यदा सामरस्य-
 प्रादुर्भावस्तदा त्वं भवसि सदसदानन्दनाथः परोऽग्रे ॥ ५ ॥

सेयं विज्ञानशक्तिस्तव शिवगुरुणा दर्शिता नित्यशुद्धा
 निर्द्वंद्वब्रह्मतत्त्वं गमयति सुधियां सच्चिदानन्दपूर्णम् ।
 लोके मेयप्रमातृप्रमितिभिरिति चेदर्थितो भिन्नमार्गाः
 मुद्रा नानास्वरूपाः प्रकटयति मुदाहंकृतिस्थाः परेश ॥ ६ ॥

इति श्रीदूर्वासकृतपरशंभुमहिम्नस्तवे ज्ञानेशक्तिस्कन्धरश्मि-
 प्रकरणं चतुर्थम् ॥ ४ ॥

१७ चिच्छानयोश्चेत् — ख. (चिच्छया)

चिच्छानयोश्चेत् — ग.

२५ विज्ञानशक्तिरिति प्र. ग.

विज्ञानशक्तिरिति प्र. ग.

१८ - कर्म — ख. ग.

१९ - उद्देति दू-दू — ख. ग.

२० - अदजे " "

२१ - मान — ख. ग.

२२ - रिद चेत् — " "

२३ - चाचिता " "

२४ - अदा " "

- १ कर्म २०. ग.
 २ भोगः २०. भोगः २० लंके.
 ३ क्षीराब्धिप्रोद्य. २०. ग.
 ४ क्षीराब्धिप्रोद्य. २०. ग.
 ५ क्षीराब्धिप्रोद्य. २०. ग.
 ६ क्षीराब्धिप्रोद्य. २०. ग.
 ७ क्षीराब्धिप्रोद्य. २०. ग.
 ८ क्षीराब्धिप्रोद्य. २०. ग.
 ९ क्षीराब्धिप्रोद्य. २०. ग.
 १० क्षीराब्धिप्रोद्य. २०. ग.

पञ्चमं प्रकरणम्

बुद्धिज्ञानेन्द्रियाणां निजनिजविषयास्वादभोगप्रबोध-
 क्षीराब्धिः प्रोद्यदिच्छामृतकर्णरुचा वाङ्मुखक्षालितैश्च ।
 संक्रान्तश्चालितार्थप्रसरबहुपथः स्वात्ममायोरुपूर-
 त्रुद्यद्ब्रह्माण्डविन्दून्विकिरति तव चेत्त्वं शिवातः क्रियात्मा ॥ १ ॥

सृष्टिस्थित्यन्तलीलावकलितसरणिर्यत्प्रयत्नो यदीयं ११ कबलित २०. ग.
 धैर्यं विख्यातवीर्यं सकलमिति गता यस्य बुद्धिः समृद्धा । ११ उल्लेख २०.
 यत्सामर्थ्यं प्रभूतं निरवधिगणनाजाण्डरुद्राण्डभाण्डा- १३ तव जयति २०.
 गारं यद्ब्रह्मसत्ता जयति १३ तव मनोरूपविश्वात्मकत्वम् ॥ २ ॥

संवेशं दूरदेशं कलयति सकलं कर्मकृत्यं च तत्त्वं १४ संवेशं २०. ग.
 (स्वं यद्ब्रह्मेन्द्रियाणां) चलनमपि विना स्वान्तमन्तःप्रकाशम् । १४ यद्ब्रह्मेन्द्रियाणां २०. ग.
 तत्ते वीर स्वतन्त्रप्रकृतिनिगमनं निर्गतोपाधितर्क १५ स्वतन्त्रं २०. ग.
 बाह्याख्यादर्शनार्थं विमलशिव ततस्त्वं हृषीकाश्रयात्मा १६ नियमनं २०. ग.
 यद्ब्रह्मन्ग्रोधबीजं पृथुतरविटपानोकहत्वेन रुढं १७ तद्वत्त्वं २०. ग.

सामर्थ्यं दर्शयेत्त्वं परमशिव सदा सत्यविज्ञानबीजम् । २० तत २०. ग.
 इच्छाक्षेत्रे सुबुद्धीन्द्रियकुलकलितं सर्वतः स्वक्रियाभिः २१ तत्र २०. ग.
 स्वात्मानं विश्वरूपं प्रकटयसि यदा त्वं तदा गोचरः स्याः ॥ ४ ॥ २२ तथा २०. ग.
 २० तत २०. ग. २४ क्षेत्रम् २०. ग. २८ तथा २०. ग.
 २१ तत्र २०. ग. २५ बुद्धीन्द्रिय २०. ग.
 २२ दर्शय २०. ग. २६ सर्वतस्त्वाक्रि २०. ग.
 २३ तथा २०. ग. २७ यथा २०. ग.

याचपात्रे - २७. ५.

४९ २३५५. २७.
५० यजने वि१२ दि१२-२०. ५.

पञ्चमं प्रकरणम्

१३

चित्पूजा दृक्क्रियात्मा गुरुकथितमहारुद्रमूर्तिः समन्ता-

दात्मीयैरङ्गदैवैरधिगतविषयाज्याहुतिर्निर्विकल्पः ।

निष्कामैरात्मकामैरुपचितयजनश्चित्स्वतन्त्रैरतन्द्रै-

रात्माग्नौ ब्रह्मविद्यापरिणतमतिभिः श्रीविभो हूयसे त्वम् ॥ १० ॥

द्वैतं यत्रानवेष्ट्यं पशुरधिपिशितो मृत्युरक्षाणि जिह्वा-
हव्यं चैथ प्रबोधः प्रकटहुतवहो निर्मलात्मैव होता ।

अध्वर्युः स्वच्छचेतो गुरुमुखविदिता मातृकोद्गातृवर्गः

स्वाचार्यो देशिकेन्द्रः परमखमुगसि त्वं परः शंभुरीशः ॥ ११ ॥

यागाश्चान्ये सकामैः पशुभिरिह कृताः सर्वसिद्धान्तकृत्याः

नानायज्ञक्रियाश्च त्रिभुवनभवने चित्रकर्मप्रसाराः ।

विश्वोत्पत्तिप्रतिष्ठाप्रहरणविधयः स्वक्रियाशक्तिबीजाः

संजोताः सर्वतस्त्वं प्रभवसि मनसा चित्रनिर्माणमूर्ते ॥ १२ ॥

इति श्रीदूर्वासकृतपरशंभुमहिम्नस्तवे क्रियाशक्तिस्कन्धरश्मि-

प्रकरणं पञ्चमम् ॥ ५ ॥

षष्ठं प्रकरणम्

नित्या लुप्तात्मशक्तिः सकलतिथिफणापञ्चदश्या प्रदीप्त-

स्त्रुट्यादीन्कालवायून्ग्रसदुरुरसनश्चक्रवल्मीकवती ।

सम्यक् चैतन्यगुम्फैरवगतैकिरणो विश्वजृम्भैकर्मता - स्वर्गात्

कृष्णो^१ ध्वा^१ केन्दुयोनिर्मुजगपतितनु^६ स्त्वं^६ ततः कुण्डलीशः ॥ १ ॥

स्वस्थात्मा चित्तपूर्वं रविशशिपद्वीं पूरितांशुप्रचारो ८ पदनी ४

दीपान्तर्वहिवेधैरविततगतिभिर्बाधिताधारशक्तिम् ।

तत्तच्चक्रप्रभेदोद्भवविविधमहाशब्दरूपामनन्त- १० श्रीमान्ते दक्षिणेंदर- ख. ग.
११ श्रीविद्वत्- ख. ग.

ब्रह्मानन्दप्रवाहामनुभवसि परमादिसौषुम्णमूर्ते ॥ २ ॥

यस्मात्प्राणः प्ररोहत्युपरिगतिरधः संप्रधावत्यपान-

स्तस्मादेवाविरोधात्तदुभयजनिकृद्वायुसंरोधमात्रात्

विद्याविद्यादियुगमप्रसरसमरसाम्बोधिजन्मैरदम्भैः

सार्धं हंसः परस्मिन्महसि खलु^{१५} लयं^{१६} प्रैति^{१७} ते प्राणसूत्रः ॥ ३ ॥

सर्वेषामिन्द्रियाणां निजनिजविषयोद्योतनं यत्प्रसृतं १० विषय. द्योतनं ख. ग.

१९
साराः सर्वेषु कर्मस्वनुपमविषयाः साध्वसानन्दकोपाः ।

यज्जाताः ^{२७}सर्वनाडीपथचलद^{२०}निलव्याप्तयः सर्वभावाः

नानारूपाश्च सर्वायनपथिकमहास्पन्दकः स त्वमेव ॥ ४ ॥

बुद्धा सद्देशिकोक्त्या सुविदितविभवां खेचरीं दिव्यमुद्रा-
 २२ २३ मूढा नन्त २४. २५

मथानन्तप्रपञ्चान्वितनिजकरणान्यात्मचित्ते निरुध्य । २४

तच्चित्तं ज्योतिरङ्गं निरवधिकरणं चिन्तयेद्यः स योगी २४ दिङ् ?

निर्वाणः^{२५} कृष्णवर्त्मा भवति तव महास्पन्दतामेत्य शंभो ॥ ९ ॥

निर्वाण ५। २००५ २४. ३.

प्राणारूपा^{२६} कुण्डलिन्या^{२७} जगदिदमखिलं प्राणितं ते ययेश^{२८} विभवे . व .

ज्ञात्वा यां योगिनस्ते परतरमभयं यान्ति शान्तं पदं तत् ।

यामज्ञात्वा भवाब्धौ जननमरणकृत्कूरकर्मप्रबद्धा^{२९} पुनरुत्था

मज्जन्त्याद्यन्तहीना यदि कृपयति सा मोचयेन्मृत्युबन्धात् ॥ ६ ॥

इति श्रीदूर्वासकृतपरशंभुमहिम्नस्तवे कुण्डलिनीशक्तिस्कन्धरश्मि-

प्रकरणं षष्ठम् ॥ ६ ॥

सप्तमं प्रकरणम्

अज्ञातं ब्रह्मतत्त्वं निजहृदयदरीलीनमात्मप्रकाशं

व्यक्तीकर्तुं स्वनित्याक्षरविदितमहामातृकात्वं प्रपन्नः ।

त्वं दिव्यान्नायविद्या सुविदितमहिमानन्तशक्तिप्रकाश-

स्तत्तद्वर्णात्मभेदैरुपदिशसि पदं श्रीगुरो स्वस्वरूपम् ॥ १ ॥

श्रीशब्दब्रह्ममूर्ते सकलरवमयानाहतध्वानभेदा-

नात्मीयानक्षरस्थान्वहुविधनिनदैर्भरिवाद्यप्रभेदैः ।

भेरीनिःसाणघण्टादरमुरजमहाशृङ्गनालोस्तलै-

र्वैशैर्यन्त्रैश्च गात्रैर्जलधरपटलैस्तत्त्वं ब्रवीषि ध्वनिज्ञः ॥ २ ॥

तत्त्वानां व्यक्तिहेतुः सकलतिथिगतः सप्तपुण्यष्टकाङ्ग-

स्त्रीपुंसद्वंद्वरूपो घुमणिशशिमहावह्निपादः षडात्मा ।

सर्वाभिप्रायसंवित्प्रकटितविभवस्त्वं महाम्नायविद्या-

सारस्फारस्वरूपः पुरुष इति ततः सोऽक्षरात्मादिवर्णः ॥ ३ ॥

रम्योदात्तानुदात्तस्वरितविकृतिगः प्रोचनीचोभयस्थो

भेदादष्टादशात्मा महितनिजमहास्फूर्तिरेकोऽक्षरादिः ।

षड्जादिग्रामजातश्रुतिविततलसद्गीतसप्तस्वरोद्य-

न्नानारागान्प्रबन्धानधिवसति भवानादिनित्यस्वरात्मन् ॥ ४ ॥

सर्वास्यस्यानवर्णः प्रथमविगणितस्त्वं स्तुतः षोडशीति

स्वेच्छाशक्त्या निरुद्धद्रुमनिजमहाप्रौढिमाढौकमानः । १७ व्याक्तेस्त

कालव्यक्तस्त्रिलिङ्गिनिजगतिविलयान् ह्रस्वदीर्घप्लुतादीन्

विद्याविद्योभयात्मा जनयसि परितः श्रीमहावर्णजात्मन् ॥ ५ ॥

पक्षद्वंद्वैककर्ताविनिजलहुतमुङ्मारुताकाशमूर्ते ^{२०} मूर्ति: ख. ग. १
१. धार्मिक. ख. ग.

श्रोत्राद्यक्षाणि सर्वाण्यधिगतचरणः स्वप्रकृत्या निबद्धः ।

अन्तस्थो विश्वरूपः पुरुष इति यतो ज्ञायसे स्वक्रमेण

ज्ञाता^{२२} वर्गाक्षराणां परमशिव जनैस्त्वं ततो वर्गजोऽसि ॥ ६ ॥

सर्वातीतात्मधामानलनिलयपदज्ञापिका मन्त्रविद्याः २३ लङ्काः २४ ग.

सत्याभिप्रायबुद्ध्या^{२३} शिवगुरुवदनाम्भोरुहा^{२४}द्वासमानाः ।

नानार्था धातवश्च प्रकटितविभवाश्चित्रवाग्ब्रह्मवेदाः

सर्वं नश्यद्भिना त्वां परशिव सहजं वर्णसंयोगरूपम् ॥ ७ ॥

ओंकारं स्वात्मवास श्रुतिभिरभिनुतं वाग्भवं शक्तिबीजं

माबीजं स्मारबीजं परतरविभवं मातृकाबीजयुग्मम् ।

शैवान्त्यै^{३९} चापि गत्वा षडयनविलसत्कूटषट्कं च भित्त्वा^{३९} तिच्छरति. ख. ज.

हंसः सोऽहं तथा त्वं विरमसि मनसामन्तरे मन्त्रमूर्ते ॥

बिन्द्वेन्दो^{३३}रु^{३४}ध्वनादैरवकलितकलाव्याप्तिभिः^{३५} साधिदेवै-^{३३} बिन्दो^{३४} य.
रुध्वनादिव्याप्तिस्थै^{३५} य.

नानानन्ताधिदेवैः परिणतिसुलभैः श्रीगुरुक्तागमस्यैः विन्दुध्वनिस्वैः - ग.

न्यासैर्विद्याविशेषः श्रुतिमुखविविधानेकसिद्धान्तमन्त्रैः

विष्वक्प्रोतप्रतीको दहसि भवम^{३६}घं दुष्प्रभा^{४०}मन्त्रवहौ ॥ ९ ॥

३६ नानातन्त्रोक्तदीपः ॥

३७ सुप्रसन्नैः ख. ग.

३८ दिनदीः

३९ अवमलं

४० दुःप्रसंगं मन्त्र

3

वर्णास्ते मन्त्रविद्या दशविकरणगा धातवो नित्यशुद्धाः

६१ २० विवेका. ख. वाक्यान्त्याम्नायभेदा बहुविधमतजाः साङ्गवेदाश्च भाषाः ।

४२ ५२ ३१ ज. नानाच्छन्दांसि तालाः स्वरविकृतिगुणाः सर्वतो वाङ्मयस्थाः

४२ नानारूपाः पराग्नेः समजनिषत ते मातृकाशक्तिबीजात् ॥ १० ॥

इति श्रीदूर्वासकृतपरशंभुमहिम्नस्तवे मातृकाशक्तिस्कन्धरश्मि-
प्रकरणं सप्तमम् ॥ ७ ॥

५ मूलाप्यारे स्वाधिष्ठाने मणिदूरे अनादते विशुद्धौ
३१ ज्ञायाम् इति टिप्पणी ख.
१६ वृत्तमात्राम् ख. ग. १७ परवचनतयो ख. ग.
१८ महिमा जृम्भ मातृका ॥ ११ ॥ १९ मध्ये ख. ग. मध्ये इति

अष्टमं प्रकरणम्

एवं रात्रिदिवस्थाः परशिवघटिका एव ते रश्मिभूताः

स्त्रीपुंसद्वंद्वरूपा रविशशिचरणाकान्तयो रक्तशुक्लाः ।

षट्छक्तचंशप्रमेदा दहरपुरयुगे कोणषट्कान्तरस्थाः

कालावस्थाश्चतुर्भिः प्रविदधति युगैर्विश्वभूतैर्निदानैः ॥ १ ॥

षट्त्रिंशत्तत्त्वमालामवनिमुखशिवान्तामुपेतात्मवृत्तिं

स्वे वायौ सप्तविंशत्युडुर्गणविकृतीर्जीवमाया शिवांशात्

तेजुस्थाः स्वान्तरात्मान्तरतनुविकृतीरस्थिमांसप्रमुख्याः

क्षोण्यां त्वं जीवमायागुणगणमभितो भासयस्यंशुमालिन् ॥ २ ॥

यावन्तस्ते मयूखाः क्षितिर्जलदहनस्पर्शनाकाशचेतः

पीठस्थाः षट्प्रमाणाः परमधिपतयो भैरवा एव सर्वे

तेषां मध्ये त्वमेकः परतरमहिमोज्ज्वलमानः प्रचण्डो

मार्तण्डो रश्मिमध्यस्थित इव परितो भासि चिद्भैरवाग्ने ॥ ३ ॥

भैरव्यो रश्मिदेव्यस्तवं शिव करुणापूरिताक्षाः

स्त्वत्सत्ताकाशवाहोदितनिजगतयश्चर्वितात्मार्थकृत्याः

तद्धामन्येव शान्ताः सुरमुनिपितृभिः पुण्यपापैश्च बद्धान्

भक्तांश्चानेकबाधोद्भटिति विघटयन्त्यात्मबोधाग्निजृम्भैः ॥ ४ ॥

तद्धामन्येव शान्ताः सुरमुनिपितृभिः पुण्यपापैश्च बद्धान्

भक्तांश्चानेकबाधोद्भटिति विघटयन्त्यात्मबोधाग्निजृम्भैः ॥ ४ ॥

तद्धामन्येव शान्ताः सुरमुनिपितृभिः पुण्यपापैश्च बद्धान्

भक्तांश्चानेकबाधोद्भटिति विघटयन्त्यात्मबोधाग्निजृम्भैः ॥ ४ ॥

तद्धामन्येव शान्ताः सुरमुनिपितृभिः पुण्यपापैश्च बद्धान्

श्रीनाथ श्रीपरेशेश्वर परशिव ते दिव्यदिव्या मरीची- ^{२६} मरीची ब्रह्मा ^{२७}
 ब्रह्मादीनां मनोवागनुवगतमहाचित्रनानार्थरूढाः । ^{२८} महिमा - घ ^{२९}
 गूढप्रौढप्रकाशाः सुरमुनिवचनैरप्यबुद्धाः कथं वा ^{३०} गूढः ग ^{३१}
 स्तोतुं ज्ञातुं समर्थो भवति कविजनः कोऽत्र मन्दो नृमात्रः ॥९॥
 ३० रस्यबुद्धा ल.

इति श्रीदूर्वासकृतपरशंभुमहिम्नस्तवे साधारण्येन षडन्वयरश्मिविवेक- ^{३१}
 स्कन्धप्रकरणमष्टमम् ॥ ८ ॥

३१ मरुत्त प्रकरणात् ३२. ग.

पद्यद्वयमेतत् च कुल्लके
 द्वे लम्बयम् ।

तृतीयचतुर्थयोः पद्ययोः पाठभेदाः

४) मूर्ध्नि द्युङ्गुल्लनैः - २७. ग. (१) त्वां २७. ग.

५) भीमगर्जे २७. ग. (२) मीशं २७. ग.

६) यक्षलक्ष्मैः २७. ग. (३) ध्यात्म २७. ग.

यद्य २ २३. टिप्पणी:—

श्री कोटराक्षरचर्याचोरमहारक-
“यानमाह— कल्पान्तेति। वहीते नेत्रत्रयम्।
धलेतीच्छाज्ञानाक्रियात्मकत्वात् तन्मयं दण्डेन प्राप्ता जय शतमा-
र्यातम्। त्वेनादि शान्तावस्थात्मना पाशच्छेदनम्। अङ्गुष्ठीनामर्षणम्।
गामयच्छतत्वेन मोतामोक्षदत्तम्। मुण्डपात्रेनाख्या त्याज्यमायामुद्रापटुत्वम्।
खेटकेन क्रियाशक्त्यात्मकेना मरुतानां संसारत्रासपरिहरणम्। ३५, ७-शरेण-
अरुणगान्धिवालामेदनम्। पाशेन विप्रबन्धनेन स्वातन्त्र्यम्।

नवमं प्रकरणम्

अत्र टिप्पणी - २७

साङ्गा भूमिः शताङ्गः शतधृतिरपि तत्सारथिः सप्तयस्ते

सूर्याचन्द्रमणौ

वेदा ब्रह्मैकवेद्याः पृथुतरचरणौ पुष्पवन्तौ तदक्षः।

(कमलकुमुदाविकालकाकिर्ति
मे मातेः) ८ दिग्दन्तिनः

मेरुस्तत्कीलबन्धः कमठपतिरिभास्तत्पृथुस्तम्भपङ्क्तिः

शेषस्तद्रज्जुबन्धस्तदुपरि पितृभूस्तत्र चिन्त्यो रथी त्वम् ॥ १ ॥

महाप्रमशाने

कल्पान्तानन्तसूर्यद्युतिमति विकटानेकदंष्ट्रं षडास्यं

वहीन्द्रकर्माब्जुकाष्ठादशयुतमभितः प्रज्वलन्तं मयूखैः।

चक्रम् - (अत्रा अस्य -
सन्तीति)

शूलासीषूग्रशक्तचङ्कुशवरनृशिरःश्रीफैलेष्वासनारि-

द्योतत्पाशाभयाङ्कैर्निजमुजपरिघैस्त्वां गुरुं शंभुमीडे ॥ २ ॥

नागास्थीन्दुप्रसूतैः श्रवणगतमहाभूषणैः कुण्डलीन्द्रै-

अक्षेय विष्णोर्भक्त्या मुमुक्षुभाल-
द्या। २४. ग.
३५५ ३३५ ३३५

राकोशन्मुण्डमालापरिवृतवपुषा दिक्षु जाहुवलयमानम्।

मत्तेभेन्द्रोरुक्कृत्यन्तरघटितकटीमण्डलं सावृहासं

तं भास्वद्वयोर्मैगर्भोदरविधृतकराङ्गुष्ठमात्रं प्रपद्ये ॥ ३ ॥

वक्त्रोऽत्र - विष्णोर्भक्त्या मुमुक्षुभाल-
द्या। २४. ग.
३५५ ३३५ ३३५

नागेन्द्रैः कल्पवृक्षैरधिगतविहगैर्भैरवैर्देवदैत्यैः

भूतैः प्रेतैः पिशाचैः परिवृतमभितो योगिनीभिः श्मशाने

सर्वप्रज्ञैकवासं त्रिभुवननिलयं स्वात्मनाध्यात्मदीप्तं

सर्वोत्तीर्णात्मतत्त्वेश्वरमनलमुखं त्वां गुरुं शंभुमीडे ॥ ४ ॥

१ मूरत्र २०. ग.

२, काशि सा. ग.

३, शेटकेवा २०. ग.

४, सिद्धरुद्र २०. ग.

५, उमोह - ग.

६, उमोह श्रुतिगुरुः २०. ग.

७, गीर्णुध - ग.

८, द्यांश ल. २०. ग.

९, सिद्धरुद्र उकाशः - ग.

३५५ ३३५ ३३५

पद्यस्य पाठभेदाः आश्रित्य दृष्टे

३५५ ३३५ ३३५

(९) लक्ष्याः - २०. (१०) विमोः - ग.

अत्र ४ तः १० इति
२२ गत दृष्टे दृष्ट्याः ५ गत भेदाः १
१० कृतमीच्छन्ती २० ग. श्रीदेव छति-
नित २० ग. २० ग. २० ग.

परशंभुमहिम्नस्तवः

नानाध्यानात्मयोगप्रकटितशिवतासिद्धरूपप्रसादः

स्वेच्छाज्ञानक्रियात्मत्रिशिखविदलितत्रयुदीर्णप्रमोहः ।

सत्यज्ञानासिभिन्नप्रमितिर्जनिरिपुः स्वात्मयोगेषु धारा-

च्छिन्नाविद्यासु लक्ष्यैः परमशिव विभो तेन मृत्युंजयस्त्वम् ॥ १ ॥

देव ब्रह्माण्डसृष्टिस्थितिलयसमयध्वंसिनी ते त्रिशक्ति-

र्मायाशक्तिप्रचण्डोद्धतघनकरिणी वारिणी सा सृणिस्ते ।

धर्मार्थात्मेष्टमुक्तिप्रवितरणचणस्ते वरस्तेऽप्यभीति-

र्विश्वप्रासोग्रमृत्युप्रतिभयदलिनी तद्भवान्मृत्युमृत्युः ॥ ६ ॥

पाशस्ते विश्ववश्यः, पितृपतिकृतभीर्हस्तिनी-सिंहवृत्ति-

श्चक्रः संसाररात्रिद्युमणिसमुदयेस्तावकस्ते पिनाकः ।

आक्रान्ताशेषमोहप्रकृतिविकृतिमहामातृकाचित्परात्मा

प्राणास्ते तत्कपालं हतविधिमुखसत्प्रेतचिद्रूपमीश ॥ ७ ॥

एवं ते दिव्यदिव्यायुधपरमहिमा गीयते वेदशास्त्रैः

प्रागुक्तस्ते शताङ्गोऽप्यपि च पितृगणप्रेतशीषोच्चरङ्गे ।

उच्चण्डं ताण्डवं ते त्रिभुवनभयकृद्भ्रपातादृहासो

भीषास्मात्त्वत्सकाशादपर इव परो नास्ति तेनोग्रवीरः ॥ ८ ॥

चित्ताकाशानिलाग्न्यम्बवनिनलपतिप्रेतसिंहासनस्थः

षट्छक्तिव्यक्तमूर्तिः षडयनपथिकः सोमसूर्याग्निपादः ।

ब्रह्माग्निः सप्तजिह्वाकबलितविषयीभूतविश्वप्रपञ्च-

स्थूलोऽपि ध्यानदृष्टेस्त्वमधिकतमसां ज्योतिषामप्यगम्यः ॥ ९ ॥

२५ जिह्वः २० ग.
२६ त्वमग्रतमः २० ग.

इत्युक्तध्यानचिन्त्योऽप्यनवगतमनोवाक्प्रवृत्तिस्वभावः । ^{२०} ५ भा. को २४-ग.

स्वच्छन्दात्मीयसत्ता चिदुचितविभवः पावकः शंभुरूपः । ^{२१} २४-ग.

सर्वातीतस्वभावोऽप्युपनिषदुदितज्ञानमीमांस्यमानः ^{२२} तमस्यो २४-ग.

सत्त्वं यस्यान्तरङ्गे निवससि स शिवस्त्वन्मयः स्यान्महेश ॥१०॥

श्रीमानप्यादिभिष्पुस्त्रिभुवनजनकोऽप्यात्मभूरागमोक्ति- ^{२३} व्यवाच्यः २४-ग.

व्याख्यावेद्योऽप्यवाचः ^{२४} प्रकृतिसुविमलोऽप्यात्ममायाविलासः । ^{२५} व्याजमाया २४-ग.

तत्त्वादेकोऽप्यनेकः ^{२६} परयुवतिरतोऽप्यात्मवित्सेव्यमानः ^{२७} युवातेतरो २४-ग.

तस्मात्स्वच्छन्दलीलस्त्वमिह विजयसे मानसीं भाववृत्तिम् ॥११॥

इति श्रीदूर्वासकृतपरशंभुमहिम्नस्तवे पावकध्यानयोगप्रकरणं

^{२८} सत्त्वादे - २४-ग. नवमम् ॥ ९ ॥

१ विधिः ५. २ रुहे न २०-११.
 ३ त्वं निदि २०. ४) देव त्वं - २०-११.
 " साक्षि ११. ५) शिवमं २०-११.
 ६ त्वेन्दु २०-११. ७) कार्यनन्त २०-११.
 ८ नन्द्या २०-११. ९) न लक्ष्म २०-११.
 १० कृता वृक्षता २०-११. ११) ज्ञानता २०-११.

दशमं प्रकरणम्

द्रष्टव्यस्त्वं जगद्भिर्वहुविधविधिभिः सर्वसिद्धान्तवाक्यैः

✓ श्रोतव्यो निर्विकल्पः शिवगुरुवदनाम्भोरुहेण प्रबुद्धः ।

मन्तव्यः सर्वतत्त्वावकलितचरणस्तन्निदृध्यासितव्यः

सत्तामात्रावलम्बीत्यमरनुत्पदो नास्ति देवस्त्वदन्यः ॥ १ ॥

उग्रं शान्तं च वीरं ^{२ विष्णु १२-११.} सकलमयमहाविष्णुमग्निं ज्वलन्तं

सर्वत्रानन्तवक्त्रं नरमृगवपुषं भीषणं सर्वभद्रम् ।

सर्वज्ञं मृत्युमृत्युं बहुविधनुतिभिर्वन्दितं सर्वलोकैः

विश्वाहंकारजृम्भं परमशिवं गुरुं त्वां भजे मन्त्रराजम् ॥ २ ॥

शंभो त्वां भूर्भुवःस्वर्महरुदिततनुं त्वन्तरिक्षद्युसूर्या-

रज्ञाचार्येन्दुशुक्रार्किभिरपि निगमब्रह्मभिः प्रोतशक्तिम् ।

प्राणापानादिभेदैः कलयति सकलं मानसं ध्यानयोगं

येषां तेषां सपर्या भवति सुरकृतेब्रह्मता योगिता च ॥ ३ ॥

सर्वोत्कृष्टं परं तत्सवितुरनुपमं ते वरेण्यं शरण्यं

भर्गो देवस्य धीमहिभिर्दधेति धियो यो न इत्यौर्वतेजः ।

✓ तुर्यं सर्वाणिभूतान्यधिगतममलं सर्वतो दृक्क्रमाद्यं^{१४}

ध्यायामि ध्येयमन्तःकरणसुनियतैर्योगिभिः श्रीमहेश ॥ ४ ॥

११ यदं २०.
 १२) शिवदात्री - २०
 १३) विष्णु - ११
 १४) कृता वृक्षता २०-११.
 १५) ज्ञानता - २०-११.

कालोऽनन्तो युगात्मा शिव दिवसनिशापक्षमासास्तथाब्दाः

तद्भेदाः षडृतुस्थास्तदनुगतजगत्सर्ववृत्तान्तभेदाः ।

नानायज्ञक्रियाश्च त्रिदशदितिसुता मानुषाः सर्वनागाः

योगीन्द्रा जीवसंघास्तव चरणविले यान्ति जन्मान्तमध्यार्ति ॥५॥

भूतं भव्यं भविष्यत्त्रिमुवनभवने षण्महाशक्तिभिस्त्वं

तत्सर्वं व्यश्नुवानो विचरसि कलितः सृष्टिगत्यन्तकामैः ।

देवैर्देत्यैर्मनुष्यैरुगपतिकुलैः सर्वजीवप्रसारै-

रात्मीयैश्चित्रिताङ्गः शिव भवतमसः सूर्यभास्त्वं परस्तात् ॥६॥

श्रोता स्पर्शी निजरसरसिकः सर्वगन्धान्तरज्ञो

वक्ता कर्ता च गन्ता त्रिमुवन भवतो विश्वसर्गः प्रमोदी ।

कामी मीमांसकश्च प्रथितशुचिशिखासप्तकव्याप्तविश्वो

बोद्धा स्वार्थाननन्तानधिगतचरणः सर्वतस्त्वं शिवोऽसि ॥ ७ ॥

सर्वार्थी सर्वनामा सकलकुलपतिः सर्वलोकाङ्गनेशः

शृङ्गारी सर्वभोगी नवरसरसिकः प्राज्यसाम्राज्यभोक्ता ।

त्रैलोक्ये वाक्प्रपञ्चे प्रवचनेपठितः सोमयाजी च यज्ञः

संसारी कामचारीत्यनुवदति जनो यः स धन्यः शिव त्वाम् ॥८॥

क्षेत्रं क्षेत्रप्रमाता शिवगुरुवदनाघोरविद्याधिदेवो

मन्त्रो मन्त्राधिदेवो मखविधिरनघो योगयोग्यः पदार्थः ।

त्वं दर्शः पूर्णमासः परिधिरपि मखाचार्यवर्यश्च होतो-

द्वाताध्वर्युश्च हव्यं त्रिविधहुतवहस्त्वां विना नास्ति शंभो ॥ ९ ॥

४५ क्षेत्रज्ञाः २६ तः २७ गः
४६ देवाः २६ तः २७ गः
४७ तत्त्वजीवाश्च २७ गः

परशंभुमहिम्नस्तवः

क्षेत्रज्ञाः सर्वदेवाः^{४५} सुरनरभुजगाः^{४६} सर्वजीवाश्च^{४७} तच्च

क्षेत्रं ब्रह्माण्डरूपं^{४८} त्रिभुवनभवनव्यापकं^{४९} चित्ररूपम् ।

एतावद्व्याप्यं^{५०} तत्र स्थितमखिलजगद्धक्तभोक्तारमग्निं^{५१}

ज्ञात्वा षट्छक्तिभिस्त्वां परमशिव महामृत्युमृत्येति विद्वान् ॥ १० ॥

उक्तक्षेत्राधिदेवे परतरपुरुषे त्वद्यनन्तस्वरूपे^{५२}

दिव्याम्नाया गुरुक्ता निजनिजनियतिस्फूर्तयः^{५३} सर्ववेदाः ।

साङ्गोपाङ्गाश्च^{५४} शास्त्राण्यधिगतमहिमान्योन्यसिद्धान्तविद्या^{५५}

भाषा स्वायैर्विभान्ति त्रिणयन भवतो विश्वमूर्तेः परः कः ॥ ११ ॥

मूलं व्योमैव वायुज्वलनजलधरा मध्यमं यस्य शाखा

देवाः पर्णानि दैत्याः किसलयनिचयाः मानुषाश्च प्रतानाः ।

नागाः पुष्पाणि जीवा बहुविधतनवो पक्वमस्यप्रबोधो^{५६}

विश्वन्यग्रोधकद्रोः परमशिव भवान् बीजभूतो विभाति ॥ १२ ॥

मायारूपेण कालो जननमरणकृत्सर्वजीवाङ्गवृत्ते^{५७}

विद्यारूपेण कालान्तक इति विनुतेः स त्वमेवापरो न ।

देहाहंकार एवान्तक इति गुरुणा यः प्रविज्ञाय मायां

जागत्यात्मप्रबोधे शिव तव कृपया सोऽत्र मृत्युंजयः स्यात् ॥ १३ ॥

त्वं नाथस्त्वं गुरुस्त्वं परपदजनिताम्नायविद्यार्थकोश-

स्त्वं शंभुस्त्वं परेशः परतरमहिमा त्वं परा त्वं पराग्निः ।

त्वं भानुस्त्वं सुधांशुस्त्वमपि च जननी त्वं पिता त्वं सुमित्र-

स्त्वं भ्राता बान्धवस्त्वं त्वमसि धननिधिस्त्वां विना नास्ति मेऽन्यः ॥

६८ मन्त्रः - गः

दशमं प्रकरणम्

शब्दार्थाधारभूतं त्रिभुवनजनकं सर्वतो दिक्सतत्त्वं ^{६९-विश्वं लक्ष्यं-ख-ग.} ^{७०-सर्वोत्पत्ति-ग.} २७
 त्रैलोक्यस्थायि लिङ्गत्रयविदितपदं सर्वतत्त्वैकवेद्यम् । ^{७१-वन्द्यम्-ग.} ^{७२-सर्वोत्पत्ति-ख}
 सर्वानिर्वाच्यसत्तागतपरविभवज्योतिरुज्ज्वलमानं ^{७३-गतपरविभवं-ख} ^{७४-साक्षिगतपरविभवं-ग.}

व्यक्तीकृत्यात्मवर्णैः प्रकटयसि परं तत्त्वमात्मीयमग्रे ॥ १५ ॥

त्वं विश्वं विश्वहेतुर्विरहितकरणे विश्वकार्यैककर्ता ^{७५-कारणे ख-ग. घ.} ^{७६-कार्यानुवृत्तिः-ख-ग.}

विश्वातीतश्च विश्वेश्वर इति बहुधा निश्चितश्चाक्षरज्ञैः । ^{७७-चाक्षरतात्माद्य-ख-ग.}

अद्वैतात्मप्रबोधानलबहुलशिखाचर्वितात्मीयहव्यः ^{७८-द्वैवि-ख} ^{७९-ख-ग.}

श्रीशंभो विश्वसत्ता परतरवियति पैषि निर्वाणपूजाम् ॥ १६ ॥

एवं यः स्तौति भूतिं त्रिभुवनमहतीं विष्वगाश्चर्यचर्या- ^{८०-एव यस्ते विभूतिं ख-ग.}

मन्तर्बाह्यागमोक्तिप्रविनुतविभवामादिमध्यान्तहीनाम् ।

सौम्योग्राकारदेवासुरनरभुजगानेकजीवप्रभेदो- ^{८१-सौम्योग्राकार-ग.} ^{८२-भूतिं ख-ग.}

त्पत्तिस्थित्यन्तभूमिः स भवति जगदाश्चर्यवानेव शंभो ॥ १७ ॥

इति श्रीदूर्वासंकृतपरशंभुमहिम्नस्तवे महाविभूतिप्रकरणं दशमम् ॥ १० ॥

एकादशं प्रकरणम्

[illegible]

आधारोऽग्निः सुपात्रं रविरमृतकलानायकः पूर्णमद्यं^{१२}
शक्तीशस्त्वं प्रपूज्यः षडवयवयुतस्तत्र पात्रप्रवर्गे ।
पाद्यं ते तर्पणं च प्रभवति समुदे बाह्ययागाध्यपात्रैः^{१०}
संतुष्टः स्याः कथं त्वं परशिव विमलज्ञानदुग्धाब्धिशायिन् ॥३॥
भास्वच्चन्द्राग्निबिम्बोदितविमलशिवज्ञाननित्यप्रमोद-^{१८}
ज्ञानानन्दप्रवाहास्त्रिगुणितसरितो मुख्यनाडीत्रयस्थाः ।
कालिन्दीजहनुकन्यान्तरसरिदभिधास्ते तनुस्नानकृत्यै^{२०}
सृष्टा हल्लिङ्गमूर्तेः^{२२} कथमितरजलैः स्यात्तव स्नानमत्र^{२३} ॥ ४ ॥

१७ श्लोकान् ख. ५।
१८ प्रलोप ख. ५।
१९) उवादात्रेण ख. ५।
२०) अरिष्टज्ञः ख. ५।
२१) कृत्यैः ख. ५।
२२) मूर्ते ख. ५।
२३) मन्त्रैः ख. ५।

२७) निजानिजानिधाति २७. निजरासमादिमा - ग.
 २८) राजम सङ्गाः ग. (२९) साद्विद्वैरवेशं ग.
 २९) प्रजयन्त्यः स्मरन्ति २७. ग. (४९) साद्विद्वैरवेशं ग. २७-ग.
 ३०) कालनाद्यासधूपैः २७-ग. (४३) कालनाद्या २७-ग.
 ३१) प्रबोधैः - २७. (४५) सर्वज्ञेन भवेदैः १ ग.

एकादशं प्रकरणम्

लज्जारागादिमायातिमिरदिनकरीभूतचेतःप्रबोध-

न्योतिःपुञ्जप्रवृत्तेर्गतभवतमसो दिक्पटालंकृतस्य ।

प्रज्ञायज्ञोपवीतैरुपचितवपुषः प्रेतभस्माङ्गराग-

स्यान्ये मिथ्योपचारास्तव वसनमहासूत्रबन्धानुलेपाः ॥ १ ॥

सर्वाहिंसेन्द्रियाश्चद्रुतगतिशमनं सर्वभूतानुकम्पा-

शान्तिः सत्यं प्रबोधो गुरुकथिततपो निश्चलध्यानदृष्टिः ।

श्रद्धाभक्तिश्च नित्यं निजविषयपरित्यागिता निःस्पृहत्वं

संवित्पूज्येति पुष्पाण्यमल शिव भवत्पूजनाय क्रियन्ते ॥ ६ ॥

ब्राह्मचाद्या मातरोऽष्टौ स्वविषयकुसुमैरात्मभावप्रसूनैः

योगिन्यः शक्तयस्ते निजनिजमहिमस्फूर्तिसन्मञ्जरीभिः ।

त्वद्भावं भावयद्विस्तव किरणमहाभैरवैरात्तसङ्गा-

स्त्वां श्रीचिद्भैरवेशं परमशिवगुरुं पूजयन्ति स्मरन्त्यः ॥ ७ ॥

सद्विद्याङ्गारमध्यापितसततमहावासनाभ्यासधूपैः

श्रीमद्वक्त्रारविन्दोदितसकलकुलाम्नायबोधप्रदीपैः ।

सर्वाक्षार्थान्निभेदैरुपचितमहादिव्यनैवेद्यपानै-

राराध्यो योगिभिस्त्वं कथमितरकृतैस्तोष्यसे श्रीपरेश ॥ ८ ॥

इति श्रीदूर्वासंस्कृतपरशंभुमहिम्नस्तवे अन्तर्यामिणोपाचारपरांमर्श-

प्रकरणमेकादशम् ॥ ११ ॥

२७) निजानिजानिधाति २७. निजरासमादिमा - ग.
 २८) राजम सङ्गाः ग. (२९) साद्विद्वैरवेशं ग.
 २९) प्रजयन्त्यः स्मरन्ति २७. ग. (४९) साद्विद्वैरवेशं ग. २७-ग.
 ३०) कालनाद्यासधूपैः २७-ग. (४३) कालनाद्या २७-ग.
 ३१) प्रबोधैः - २७. (४५) सर्वज्ञेन भवेदैः १ ग.
 ४६) मद्देशः २७-ग.

१/मुद्रा १२-ग. ५ उडुजलनिधयो २०.?

२) प्रातलसद २०.

३) केमकलसु.ग.

३) बाद्यभेदाः २०

४) बाह्यभेदाः ग.

४) भूम्यां २०. ग.

५) रात्रि २०. ग.

५) भेदा २०-भेद-ग.

६) विविधसंश्लेषा-ग.

७) " भवरसैः २०

८) १० दिव्यतरसैः प्राक.ग.

९) प्राकवैवंधिकागने २०.ग.

१०) दोष्य-ग.

११) विविधदादिकरा दवाद्युलेखं २०

१२) विविधभवरसास्वाद्युलेखं ग.

द्वादशं प्रकरणम्

१३) मध्वराज्य-२०. १३) मध्वराज्य-२०-ग.

विद्या नानाविभूषा मृगमदघनसारादिसौरभ्यवस्तु-

प्रोतश्रीचन्दनानि प्रविकचकुसुमान्यद्भुतान्यम्बराणि ।

नानामोदाश्च धूपाः क्रमुकशकलवद्वीटिकाः पानभेदाः

नानापात्राणि भूम्याः परशिव भवतः पूजनाय क्रियन्ते ॥ १ ॥

सप्तैते मण्डलस्थाश्चरुजलनिधयो दिव्यनैवेद्यराशी-

न्नानापक्वान्नभेदान्विविधपिशितवच्छार्कनानोपदंशान् । दृतीयोऽप्येव

भक्ष्यं भोज्यं च चौष्यं विविधशशिसुधास्वादवद्वस्तुलेह्यं द्वितीयोऽप्येव

हालादध्याज्यदुग्धान्यपि विदधति ते सूपहाराय शंभो ॥ २ ॥

मन्त्राकारैः प्रदीपैर्दहनरविकलानाथनक्षत्रमाला-

विद्युन्माणिक्यमुक्तारजतकनकधात्वादिनानाप्रकाशैः ।

गुष्मन्नीराजनायै विरचितरचनः स्वप्रकाशादिमूर्ति

सर्वानन्दात्मरूपं परमशिवगुरुं भासयत्यौर्वतेजाः ॥ ३ ॥

मुद्रा नानार्थपोषानतिपथचलितानष्टयोगांश्च नाट्यं - नाट्यं-ग.

तीर्थाक्रान्तिं प्रणामं निजकरणगतिं सर्वसिद्धान्तवाचः ।

कर्माज्ञानप्रवहान्व्यजनमपि महाचामराण्यातपत्रं

हस्त्यश्वादीत्रयांस्ते परशिवचरणाध्यास्य दास्यं विधत्ते ॥ ४ ॥

२३) नानाविभूषाः-ग.

२३) नानाविभूषाः-ग.

२४) इतिथेय-ग.

२४) तानन्तयो-ग.

२५) प्रणामं-ग.

२५) प्रणामं-ग.

२६) प्रणामं-ग.

२६) प्रणामं-ग.

२७) प्रणामं-ग.

२७) प्रणामं-ग.

२८) प्रणामं-ग.

२८) प्रणामं-ग.

२९) प्रणामं-ग.

२९) प्रणामं-ग.

३०) प्रणामं-ग.

३१) प्रणामं-ग.

३१) प्रणामं-ग.

३२) प्रणामं-ग.

३२) प्रणामं-ग.

३३) प्रणामं-ग.

३३) प्रणामं-ग.

३४) प्रणामं-ग.

३५) प्रणामं-ग.

३५) प्रणामं-ग.

३६) प्रणामं-ग.

३६) प्रणामं-ग.

३७) प्रणामं-ग.

३७) प्रणामं-ग.

३८) प्रणामं-ग.

३९) प्रणामं-ग.

३९) प्रणामं-ग.

४०) प्रणामं-ग.

४०) प्रणामं-ग.

४१) प्रणामं-ग.

४१) प्रणामं-ग.

४२) प्रणामं-ग.

४३) प्रणामं-ग.

४३) प्रणामं-ग.

४४) प्रणामं-ग.

४४) प्रणामं-ग.

४५) प्रणामं-ग.

४५) प्रणामं-ग.

४६) प्रणामं-ग.

३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००

आकाशः शब्दभेदैः प्रलयजलवरामन्ददम्भोलिजृम्भै-

भैरीनिःसाणवाद्यैर्दरनिकररवैर्भरिषण्टानिनादैः ।

तालैर्नादैर्मृदङ्गैर्मुरजडमरुकैर्गीतसद्वल्लकीभिः

सर्वैर्वाद्यप्रभेदध्वनिभिरिह विभो नाथ पूजां करोति ॥ ५ ॥

शांभव्यो रश्मिदेव्यः समरसमुदिता मातृकावर्णरूपा

भास्वन्तो भैरवाष्टा अपि सरसकलापानमत्ताः क्रमस्थाः ।

वेदान्तैरागमान्तैरभिदधति परं शांभवं वैभवं ते

सर्वानिर्वाच्यसत्तावियदुदितपदं श्रीविभो विश्वमूर्ते ॥ ६ ॥

योगिन्यः क्षेत्रपालाः सरसमधुमदावेदशास्त्रार्थतत्त्व-

व्याख्यानध्यानवक्त्राः पितृवनदशदिग्वृक्षगा भैरवाश्च ।

सौधास्वादप्रमत्ताः प्रकटितविकटाटोपसिंहाट्टहासाः

स्वस्वव्यापारपुष्पैः परमशिवगुरुं त्वां विभो पूजयन्ति ॥ ७ ॥

भूताः प्रेताः पिशाचाः स्वविकृतिविभवैः प्राप्तबीभत्सवेषा

योगिन्यस्ते श्मशानावरणगतमहादेवता भासयन्ति ।

देवास्ते पूर्वदेवा मधुरसमुदिता विस्मयाविष्टचित्ताः

शान्ता ध्यायन्ति गायन्त्यपि परमशिवं त्वां मुदोपासते च ॥ ८ ॥

ब्रह्मा वेदोक्तिगानैर्हरिरपि कमलैस्ताण्डवैश्चण्डरूढा-

स्तौयत्रय्या महेन्द्रो निजनिजविषयैरन्यदिक्पालदेवाः ।

सिद्धाः सर्वे मुनीन्द्रा स्तुतिनुतिवचनैः सर्वदुर्गागणेशा

नृत्तैर्वाद्यप्रभेदैर्विदधति सुमुदं ते महादेव शंभो ॥ ९ ॥

नृत्तैः २४-ग.

७८ अ-तयजेन उकरणं
द्वयद्वय - ख. ग.

त्रयोदशं प्रकरणम्

दीर्घी

इति तव कृपादोग्ध्री पूजा सुभक्तिसुतामृता ^१ भुविस्तृता ख. ग.

जननमरणप्रादुर्भावप्रभेदपटीयसी । ^२ जनयतु ख. ग.

जनयति^२ मुदं ब्रह्मानन्द^३प्रवाहतरङ्गिणीं ^४ ३ ब्रह्म नन्दं ग. ४ प्रवाह तरङ्गिणी. ख. ग.

दहति^५ विपदः पुण्यं पापं दुरन्तभवाटवीम् ॥ १ ॥

^६ दहति ख. ग. विपदं ख. ग.

परेशिव मम जन्म धन्यमेत-

^७ ७ पराशिवममं च जन्म धन्यं ख. ग.

त्तव महिमस्तुतिमोचितो यतोऽहम् ।

कुलमिदमखिलं द्विधा विभिन्नं

^८ दुर्वाचोत्तराद्ययोः स्थिति विद्वयः ख. ग. पुस्तकयोः ८ स्तवफोटितो ख

परमपदं गतमेव ते^{१०} प्रसादात् ॥ २ ॥

^९ स्तुति " ग.

^{१०} विद्याय ग. १० तव-य.

^{११} यतो ग. हतो मायामृत्युर्गुरुवचनखड्गेन मनसः

^{१२} १२ -महता- ख. ग. १३ व्यपगतम ख. ग.

प्रभिन्नं मालिन्यं व्यपहतमहंकारतिमिरम् । श्री - य

हता मे^{१४} कामाद्याः प्रबलरिपवः स्वात्मविषयाः ^{१५} १५ स्वविवे - ख. ग.

महेश त्वत्सेवाविदितसुविवेकाग्निमहसा ॥ ३ ॥

जातिर्लज्जा निजकुलमदः सर्वसंशीतिराधि-

^{१६} १६ सर्वोप्येते - ख. ग.

र्देहाहन्तासुकृतदुरितद्वंद्वपाशोऽभिमानः ।

सर्वे ह्येते^{१७} मम विनिहतास्त्वन्महावाक्यसूर्य-

प्रन्धा

ज्योतिःपुञ्जैः किमपरमहं देव भद्रं समीहे ॥ ४ ॥

उद्योगी ३४ लक्ष्मी २०. ग. १९-२०-२१-२२-२३-२४-२५-२६-२७-२८-२९-३०-३१-३२-३३-३४-३५-३६-३७-३८-३९-४०-४१-४२-४३-४४-४५-४६-४७-४८-४९-५०-५१-५२-५३-५४-५५-५६-५७-५८-५९-६०-६१-६२-६३-६४-६५-६६-६७-६८-६९-७०-७१-७२-७३-७४-७५-७६-७७-७८-७९-८०-८१-८२-८३-८४-८५-८६-८७-८८-८९-९०-९१-९२-९३-९४-९५-९६-९७-९८-९९-१००-१०१-१०२-१०३-१०४-१०५-१०६-१०७-१०८-१०९-११०-१११-११२-११३-११४-११५-११६-११७-११८-११९-१२०-१२१-१२२-१२३-१२४-१२५-१२६-१२७-१२८-१२९-१३०-१३१-१३२-१३३-१३४-१३५-१३६-१३७-१३८-१३९-१४०-१४१-१४२-१४३-१४४-१४५-१४६-१४७-१४८-१४९-१५०-१५१-१५२-१५३-१५४-१५५-१५६-१५७-१५८-१५९-१६०-१६१-१६२-१६३-१६४-१६५-१६६-१६७-१६८-१६९-१७०-१७१-१७२-१७३-१७४-१७५-१७६-१७७-१७८-१७९-१८०-१८१-१८२-१८३-१८४-१८५-१८६-१८७-१८८-१८९-१९०-१९१-१९२-१९३-१९४-१९५-१९६-१९७-१९८-१९९-२००-२०१-२०२-२०३-२०४-२०५-२०६-२०७-२०८-२०९-२१०-२११-२१२-२१३-२१४-२१५-२१६-२१७-२१८-२१९-२२०-२२१-२२२-२२३-२२४-२२५-२२६-२२७-२२८-२२९-२३०-२३१-२३२-२३३-२३४-२३५-२३६-२३७-२३८-२३९-२४०-२४१-२४२-२४३-२४४-२४५-२४६-२४७-२४८-२४९-२५०-२५१-२५२-२५३-२५४-२५५-२५६-२५७-२५८-२५९-२६०-२६१-२६२-२६३-२६४-२६५-२६६-२६७-२६८-२६९-२७०-२७१-२७२-२७३-२७४-२७५-२७६-२७७-२७८-२७९-२८०-२८१-२८२-२८३-२८४-२८५-२८६-२८७-२८८-२८९-२९०-२९१-२९२-२९३-२९४-२९५-२९६-२९७-२९८-२९९-३००-३०१-३०२-३०३-३०४-३०५-३०६-३०७-३०८-३०९-३१०-३११-३१२-३१३-३१४-३१५-३१६-३१७-३१८-३१९-३२०-३२१-३२२-३२३-३२४-३२५-३२६-३२७-३२८-३२९-३३०-३३१-३३२-३३३-३३४-३३५-३३६-३३७-३३८-३३९-३४०-३४१-३४२-३४३-३४४-३४५-३४६-३४७-३४८-३४९-३५०-३५१-३५२-३५३-३५४-३५५-३५६-३५७-३५८-३५९-३६०-३६१-३६२-३६३-३६४-३६५-३६६-३६७-३६८-३६९-३७०-३७१-३७२-३७३-३७४-३७५-३७६-३७७-३७८-३७९-३८०-३८१-३८२-३८३-३८४-३८५-३८६-३८७-३८८-३८९-३९०-३९१-३९२-३९३-३९४-३९५-३९६-३९७-३९८-३९९-४००-४०१-४०२-४०३-४०४-४०५-४०६-४०७-४०८-४०९-४१०-४११-४१२-४१३-४१४-४१५-४१६-४१७-४१८-४१९-४२०-४२१-४२२-४२३-४२४-४२५-४२६-४२७-४२८-४२९-४३०-४३१-४३२-४३३-४३४-४३५-४३६-४३७-४३८-४३९-४४०-४४१-४४२-४४३-४४४-४४५-४४६-४४७-४४८-४४९-४५०-४५१-४५२-४५३-४५४-४५५-४५६-४५७-४५८-४५९-४६०-४६१-४६२-४६३-४६४-४६५-४६६-४६७-४६८-४६९-४७०-४७१-४७२-४७३-४७४-४७५-४७६-४७७-४७८-४७९-४८०-४८१-४८२-४८३-४८४-४८५-४८६-४८७-४८८-४८९-४९०-४९१-४९२-४९३-४९४-४९५-४९६-४९७-४९८-४९९-५००-५०१-५०२-५०३-५०४-५०५-५०६-५०७-५०८-५०९-५१०-५११-५१२-५१३-५१४-५१५-५१६-५१७-५१८-५१९-५२०-५२१-५२२-५२३-५२४-५२५-५२६-५२७-५२८-५२९-५३०-५३१-५३२-५३३-५३४-५३५-५३६-५३७-५३८-५३९-५४०-५४१-५४२-५४३-५४४-५४५-५४६-५४७-५४८-५४९-५५०-५५१-५५२-५५३-५५४-५५५-५५६-५५७-५५८-५५९-५६०-५६१-५६२-५६३-५६४-५६५-५६६-५६७-५६८-५६९-५७०-५७१-५७२-५७३-५७४-५७५-५७६-५७७-५७८-५७९-५८०-५८१-५८२-५८३-५८४-५८५-५८६-५८७-५८८-५८९-५९०-५९१-५९२-५९३-५९४-५९५-५९६-५९७-५९८-५९९-६००-६०१-६०२-६०३-६०४-६०५-६०६-६०७-६०८-६०९-६१०-६११-६१२-६१३-६१४-६१५-६१६-६१७-६१८-६१९-६२०-६२१-६२२-६२३-६२४-६२५-६२६-६२७-६२८-६२९-६३०-६३१-६३२-६३३-६३४-६३५-६३६-६३७-६३८-६३९-६४०-६४१-६४२-६४३-६४४-६४५-६४६-६४७-६४८-६४९-६५०-६५१-६५२-६५३-६५४-६५५-६५६-६५७-६५८-६५९-६६०-६६१-६६२-६६३-६६४-६६५-६६६-६६७-६६८-६६९-६७०-६७१-६७२-६७३-६७४-६७५-६७६-६७७-६७८-६७९-६८०-६८१-६८२-६८३-६८४-६८५-६८६-६८७-६८८-६८९-६९०-६९१-६९२-६९३-६९४-६९५-६९६-६९७-६९८-६९९-७००-७०१-७०२-७०३-७०४-७०५-७०६-७०७-७०८-७०९-७१०-७११-७१२-७१३-७१४-७१५-७१६-७१७-७१८-७१९-७२०-७२१-७२२-७२३-७२४-७२५-७२६-७२७-७२८-७२९-७३०-७३१-७३२-७३३-७३४-७३५-७३६-७३७-७३८-७३९-७४०-७४१-७४२-७४३-७४४-७४५-७४६-७४७-७४८-७४९-७५०-७५१-७५२-७५३-७५४-७५५-७५६-७५७-७५८-७५९-७६०-७६१-७६२-७६३-७६४-७६५-७६६-७६७-७६८-७६९-७७०-७७१-७७२-७७३-७७४-७७५-७७६-७७७-७७८-७७९-७८०-७८१-७८२-७८३-७८४-७८५-७८६-७८७-७८८-७८९-७९०-७९१-७९२-७९३-७९४-७९५-७९६-७९७-७९८-७९९-८००-८०१-८०२-८०३-८०४-८०५-८०६-८०७-८०८-८०९-८१०-८११-८१२-८१३-८१४-८१५-८१६-८१७-८१८-८१९-८२०-८२१-८२२-८२३-८२४-८२५-८२६-८२७-८२८-८२९-८३०-८३१-८३२-८३३-८३४-८३५-८३६-८३७-८३८-८३९-८४०-८४१-८४२-८४३-८४४-८४५-८४६-८४७-८४८-८४९-८५०-८५१-८५२-८५३-८५४-८५५-८५६-८५७-८५८-८५९-८६०-८६१-८६२-८६३-८६४-८६५-८६६-८६७-८६८-८६९-८७०-८७१-८७२-८७३-८७४-८७५-८७६-८७७-८७८-८७९-८८०-८८१-८८२-८८३-८८४-८८५-८८६-८८७-८८८-८८९-८९०-८९१-८९२-८९३-८९४-८९५-८९६-८९७-८९८-८९९-९००-९०१-९०२-९०३-९०४-९०५-९०६-९०७-९०८-९०९-९१०-९११-९१२-९१३-९१४-९१५-९१६-९१७-९१८-९१९-९२०-९२१-९२२-९२३-९२४-९२५-९२६-९२७-९२८-९२९-९३०-९३१-९३२-९३३-९३४-९३५-९३६-९३७-९३८-९३९-९४०-९४१-९४२-९४३-९४४-९४५-९४६-९४७-९४८-९४९-९५०-९५१-९५२-९५३-९५४-९५५-९५६-९५७-९५८-९५९-९६०-९६१-९६२-९६३-९६४-९६५-९६६-९६७-९६८-९६९-९७०-९७१-९७२-९७३-९७४-९७५-९७६-९७७-९७८-९७९-९८०-९८१-९८२-९८३-९८४-९८५-९८६-९८७-९८८-९८९-९९०-९९१-९९२-९९३-९९४-९९५-९९६-९९७-९९८-९९९-१०००

परशंभुमहिम्नस्तवः

मद्विद्याभ्यसनमभूदिहैव सार्थं सांनिध्यात्तव च तदुक्तिगोचरस्य ।

अद्य त्वं त्रिभुवनवाङ्मनस्यलभ्यो निर्वाधः सकलपथैकगम्यमूर्ते ॥ ५ ॥

श्रुतिस्मृतिमिथः पथे प्रचलितोऽहमेकान्ततः

प्रभोः शिवगुरोः तव त्रिजगदुन्नताज्ञां गतैः ।

भजामि परपावकं त्रिजगदात्महव्याशिनं

भवन्तमधिदैवतं भवने ज्वलन्तं स्वतः ॥ ६ ॥

ब्रह्मत्वं सुरनायकत्वमखिलं क्षोणीपतित्वं लस-

द्ब्राह्मण्यं सुरयक्षनागपितृता गन्धर्वता सिद्धता ।

एतत्सर्वमनित्यमेव गणितं नाहं समीहे सुखं

किं तु त्वत्पदपद्मनिश्चलतरङ्ग्यानां समीहे विभो ॥ ७ ॥

संप्राप्ता कृतकृत्यता सफलता वाचां तव स्तोत्रतो

मृत्योरप्रमितैश्च मृत्युरभवद्वश्यं गतं त्वत्पदम् ।

संसारानवधिप्रचण्डजलधिस्तीर्णः प्रमोहो हतः

पुण्यं पापमगाद्विनाशमिह मे प्राप्तः प्रबोधो विभो ॥ ८ ॥

इति परशिवशंभोऽनन्तकान्ते महिम्न-

स्तवविरचितमेतत्स्तोत्रमात्मोक्तिशक्त्या ।

प्रभवतु सुमुदे ते त्वं मम स्वान्तवर्ती

भव भवगतदुःखं छिन्धि चागः क्षमस्व ॥ ९ ॥

यावांस्ते जीवलोकः परशिवचतुराशीतिलक्षैकसंख्य-

स्तत्तत्कर्मप्रभेदोपगतजनिमृती घोरसंसारचक्रे ।

श्रुतिर्घोर २०. ग.

सृष्टिस्थित्यन्तवृत्तिं भजति निरवधित्वत्पदध्यानहीनो

दृष्ट्वैनं भीतभीतं शरणमुपगतं त्राहि मां देव मृत्योः ॥ १० ॥

दुर्वासाः सत्यवासाः कनकगिरिरहं कंदरे मे हृदाख्ये

श्लोकाश्चैते मृगेन्द्राः पदनखदशनाः शांभवास्त्रैकवीर्याः ।

मायाध्वान्तेभयूथप्रदलनपटवो ब्रह्मविद्याटवीस्थाः

वक्तुञ्श्रोतुं प्रमातुं नृजहृदयगुहाब्रह्मसत्तां नयन्ति ॥ ११ ॥

भूष्यं वैदुष्यमुद्यद्दिनकरकिरणाकारमाकारतेजः

प्रज्ञानं भूरिमानं निजकर्कलितं दुर्गमं योगमार्गम् ।

आयुष्यं ब्रह्मपोष्यं हरगिरिविशदां कीर्तिमभ्येत्य भूमौ

देहान्ते ब्रह्मपारं परशिवचरणाकारमभ्येत्य विद्वान् ॥ १२ ॥

ये श्रीशांभवशासने कृतधियः श्रीशासने कर्मठाः

श्रौतस्मार्तविधिष्वमन्दमतयः सत्यव्रता ब्राह्मणाः ।

विद्वांसः सकलागमेषु च कलाविद्यासु ते शांभव-

ब्रह्मप्राप्तिमवाप्नुवन्ति पठनाच्छंभोर्महिम्नस्तुतेः ॥ १३ ॥

स्तोत्रं चैतत्पठेद्यः शिवगुरुवदनाघोरविद्यात्तदीक्षः

सत्यज्ञानप्रकाशात्प्रबलभवरिपुं पुण्यपापाद्यविद्याम् ।

भित्त्वा मुक्तो विकल्पस्त्रिजगति महितं सौख्यमात्मप्रबोधं

तेजः कीर्तिं च लक्ष्मीमभिलषितपदं व्यश्नुते स्तोत्रवीरः ॥ १४ ॥

महिम्नस्तोत्रस्य त्रिभुवनगुरोर्यो जपरतः

पराशक्तेस्तत्त्वं परशिवपदं वेत्ति स बुधः ।

३५

१२-१३ कोर्मध्ये २०-१५ उत्तरायणे ५५५ मिदम् —

हृत् हरोति हरोति हरोति वा शिव शिवोति शिवोति शिवोति वा ।

यत्न गवोति गवोति गवोति वा भज मनः शिवमेव निरन्तरम् ॥ ३५ ॥

9 — 92

2 — 2

3 — 3

4 — 4

5 — 52

6 — 6

7 — 70

8 — 8

9 — 99

10 — 10

11 — 11

12 — 12

13 — 13

---

25. 189

PUBLICATIONS FOR SALE

Sanskrit

✓ Devīmahātmya	...	1	4	0
✓ Srīvidyāstotramāla	...	0	6	0
✓ Durgāśahasranāma	...	0	6	0
✓ Srīvidyānityāhnikā	...	3	0	0

Sanskrit Text and Tamil translation

✓ Lalitāṣṭottara	...	0	6	0
✓ Mūkapañcasatī	...	1	8	0
Viṣṇusahasranāma	...	1	4	0
Saparyāvāsānā	...	3	0	0
Subramanyatattvam	...	1	8	0
✓ Kāmakaḷāvilāsa	...	1	8	0
Gurutattvavimarsam	...	0	6	0
Maniṣāpañcakam	...	0	10	0
✓ Varivasyārahasyam	...	1	0	0
Lalitopākhyānavimarsam	...	0	6	0
Vedic Religion and Manasatattvam	...	2	0	0
Brahmavidyārahasyam	...	1	6	0

Tamil

Lalitopākhyāna	...	2	0	0
Viṣṇusahasranāma, Etc.	...	0	4	0

Works Under preparation

- ✓ Dakṣiṇāmūrtyaṣṭaka with Tamil Commentary.
- ✓ Laghustuti with Tamil Commentary.
- ✓ Tripuropaniṣad with Commentary by Ramānanda.
- ✓ Lalitātrisatī S'amkarācāryabhāṣya and Nāthanaavaratna-mālikā by Bhāskaraṛāya.
- Lalitātrisatī Tamil Commentary (Revised Edition).
- ✓ Saparyāpaddhati (Revised Edition).
- Gaṇeśasahasranāmabhāṣya by Bhāskaraṛāya.
- ✓ Sivāṣṭottara with Tamil Commentary.
- ✓ Lalitā Stavaratna with Tamil Commentary.